

Un jove porta una bandera de Flandes durant una manifestació que els estibadors flamencs van organitzar a Estrasburg el gener de l'any passat per protestar contra una directiva europea del sector portuari.

Matrimoni a la belga

Poques coses tenen en comú flamencs i valons a part del rei, la selecció de futbol, Brussel·les i alguns tipus de cervesa. Aquesta frase, dita amb cert sentit irònic, va sortir un dia dels llavis d'un polític flamenc i amb el temps s'ha convertit en un lloc comú que serveix als separatistes flamencs per a descriure l'afecció que senten per Bèlgica, que en molts casos és nul·la. Aquesta afirmació és, evidentment, una exageració, però no és tan allunyada de la realitat quan hom comprova que la fractura econòmica entre totes dues parts és tan important com la política, la cultural o la lingüística. Dit altrament: el sistema institucional del país, amb tres regions i tres comunitats lingüístiques, fa que flamencs i valons comparteixin estat i bandera, però que visquin completament d'esquena.

Prova d'això és una cosa tan senzilla com la senyalització de les carreteres,

Des de la creació de Bèlgica l'any 1830, flamencs i valons van adoptar un 'compromís a la belga' que els va permetre d'anar endavant, malgrat la distància que els separa a tots els àmbits: polític, lingüístic, econòmic i cultural.

que fa que, per exemple, els noms de les ciutats canviïn dues vegades de nom si hom surt de Brussel·les (fran-

còfona, oficialment bilingüe i situada en territori flamenc) i condueix fins a Valònia, travessant uns quants quilòmetres de Flandes. Bèlgica, en lloc de ser un estat bilingüe, és més aviat dues vegades monolingüe, des que als anys 60 es va crear la frontera lingüística, i flamencs i valons van passar a promoure la seva llengua i a marginar la de l'altra regió (en el cas flamenc, com a conseqüència de la marginació històrica que havia sofert fins el 1898, quan va passar a ésser reconeguda com a llengua oficial). Malgrat tot, ara per ara (llevat de Brussel·les, on totes dues són igualment oficials), hi ha més flamencs que parlin i estudiïn francès que no pas a l'inrevés, i això constitueix un dels retrets que Flandes fa a Valònia.

Diferències econòmiques. En el terreny econòmic, Flandes (al nord) i Valònia (al sud) tampoc no tenen res a veure. A diferència de Valònia, Flandes es vanta d'una gran prosperitat econòmica: als darrers decennis la desocupació ha passat del 13% al 6%. Per una altra banda, els valons, amb més de 18% de desocupació, han conegut una evolució a l'inrevés. Valònia, l'antic pulmó de l'economia belga, no va saber assumir el tancament de les indústries pesants i les mines cap als anys 70, mentre que Flandes se n'ha sortit molt bé amb el desenvolupament d'una xarxa d'empreses de tecnologia punta. I això fins a tal punt que el PIB per càpita de Flandes supera els 27.000 euros, mentre que el de Valònia no arriba a 20.000. Quan veuen aquest abisme econòmic, els flamencs tenen la certesa que si se suprimissin les transferències que fan cap al sud en concepte de solidaritat el país seria molt més ric.

En el terreny polític, a banda de no haver-hi partits d'àmbit estatal —per tant, els ciutadans han de votar o bé els partits flamencs o bé els valons—, també són més que evidents les diferències en les tradicions polítiques de cada un; unes tradicions evidentment marcades per les respectives evolucions econòmiques. Flandes vota bàsicament a la dreta, i entre els partits més votats hi ha l'extrema

dreta (el Vlaams Belang), mentre que Valònia és una terra governada pels socialistes i amb una tradició de centre-esquerra.

Divisió o resistència. Totes aquestes diferències inciten a creure que una hipotètica extinció del país, amb una Flandes independent i una Brussel·les també independent, com a capital europea o adherida a Valònia, no és cap opció desafortada. "Totes dues parts estem tan allunyades que no fóra dolent d'establir els nostres estats. Si no ho fem, Bèlgica esdevindrà ingovernable i el caos continuarà. Encara que es pugui formar govern ara, d'aquí a tres o quatre anys hi haurà una altra crisi. Aquest país està abocat al fracàs", explica Pit, un advocat flamenc, consultat per EL TEMPS.

Tot i que les enquestes demostren que els independentistes flamencs van pujant, encara són majoria els qui no creuen en la separació, però sí que

demanen més competències per a ells. "Crec i espero que la fi de Bèlgica no sigui a prop, perquè el poble belga no vol la divisió. Només la volen alguns polítics extremistes", explica Helène, una dona de Gant. "La majoria estem a favor de la unitat de Bèlgica; d'això n'estic segura", afegeix mentre reparteix adhesius on es pot llegir "I want you for Belgium" ('Et vull per a Bèlgica'). "De fet, nosaltres ens sentim ostantges d'un conflicte entre valons i flamencs que, com que no viuen a Brussel·les, no s'han de tractar. En realitat, ni es coneixen. Si no, haurien après a apreciar-se", explica Louis, un jove de Brussel·les.

Des que el temps transcorregut sense govern va començar a amenaçar l'existència de Bèlgica, encara que només fos en l'àmbit mediàtic, van anar sorgint moviments i reivindicacions a favor de la unitat, com ara manifestacions, curses, concerts... gairebé tots francòfons, però també alguns de flamencs. El més famós de

tots és el de La Petition, un moviment popular nascut a iniciativa d'una funcionària de Lieja (a Valònia), que en pocs mesos ha recollit més de 150.000 signatures. "Els belgues de naixement, de cor o d'adopció demanen que els homes polítics respectin el nostre país. I la seva unitat", començava dient la petició.

Malgrat l'oposició creixent entre les parts, Bèlgica continua comportant-se com un país pacífic, sense batalles campals ni baralles entre els uns i els altres. Segons que va dir el líder de la ultradreta flamenca, Filip Dewinter, a EL TEMPS ara fa uns quants mesos, això es deu a la cultura política del país: "Flandes és part del nord d'Europa. No tenim l'estil llatí. Potser és per això que no discutim de política amb tanta passió, com a Espanya, Itàlia o fins i tot França. Això no vol dir que la gent no hi estigui implicada, encara que no hi hagi gaires manifestacions, no vagin al carrer a cridar..."

Fes que el teu mòbil parli en català

Coneix els mòbils que parlen com tu

Quin operador els comercialitza

Quins models pots trobar

I tot en català!

I també descobreix altres recursos per al teu mòbil a **elteumòbil.cat**

Jocs   fons de pantalla   cançons

Generalitat de Catalunya   012